

KERNKONSEPTE / KEY CONCEPTS/ KAKANYOKGOLO

FAKULTEIT / FACULTY/LEGORO: Opvoedingswetenskappe / Education Sciences/Disaense tsa Thuto

SKOOL / SCHOOL/SEKOLO:

KONTAKPERSOON / CONTACT PERSON/IKGOLAGANYE LE: Elize Harris

MODULEKODE EN -NAAM / MODULE CODE AND NAME/KHOUTE LE LEINA LA MODULE: LANW 111

Kernbegrip in Afrikaans	Definisie/verklaring in Afrikaans	Key concept in English	Definition/explanation in English	Kakanyokgolo mo Setswaneng	Thanolo/Tlhaloso mo Setswaneng
1. Suur	'n Stof wat die waterstof-ioonkonsentrasie in 'n oplossing verhoog en die pH van die oplossing verlaag.	1. Acid	A substance that raises the hydrogen ion concentration in a solution and lowers the pH of the solution.	1. Asiti	Sere se se godisang go lowa ga ayone ya haeterojene mo motswakong mme se isa pH ya motswako kwa tlase.
2. Outotroof	'n Organisme wat sy eie organiese voedsel fotosinteties kan vervaardig deur gebruik te maak van	2. Autotroph	An organism that is able to produce its own organic food through photosynthesis by using carbon dioxide, water	2. Se se itlamelang	Setshedinyennyne se se kgonang go intshetsa dijo-tlhokakhabone ka

	koolstofdiksied, water en ligenergie.		and light energy.		seitirelanjo ka go dirisa khabonokesaete, metsi le maatla a lesedi.
3. Antigeen	'n Vreemde stof, gewoonlik 'n proteïen of polisakkaried, wat die immuunstelsel stimuleer om te reageer, bv. om teenliggaampies te vervaardig.	3. Antigen	A strange substance, usually a protein or polysaccharide, that stimulates the immune system to react, e.g. to produce antibodies.	3. Antijene	Sere se sa sa itsweng, gantsi e le poroteine kgotsa polisakaraete, e e rotloetsang masole a mmele go tsiboga, sk.go ntsha twantshi.
4. Chromatien	'n Massa DNA en geassosieerde proteïene, soos waargeneem in 'n nukleus wat nie seldeling ondergaan het nie.	4. Chromatin	A mass of DNA and associated proteins, as observed in a nucleus that did not undergo cell division.	4. Koromatini	Bokete jwa DNA le diporoteine tse di tsamaisanang le yona, jaaka di bonwa mo kereng e e sa itemogelang kgaoganyo ya sele.
5. Element	'n Stof wat slegs uit een tipe atoom bestaan.	5. Element	A substance that consists of only one type of atom.	5. Elemente	Sere se se nang le mofuta o le mongwe wa atomo
6. Voedselweb	'n Komplekse patroon van aaneengeskakelde en kruisgeskakelde voedselkettings.	6. Food web	A complex pattern of linked and cross-linked food chains.	6. Bobinjo	Paterone e e marara ya tthatlhamano ya jaa-jewa e e golagantsweng le go golaganngwa go ralala paterone.
7. Kweekhuis-effek	Die herweerkaatsing van sonligenergie a.g.v. gasse in die atmosfeer.	7. Greenhouse effect	The re-reflection of sunlight energy as a result of gasses in the atmosphere.	7. Ditlamorago tsa ntlojalelo	Go tsabakela ga maatla a lesedi la letsatsi ka ntlha ya digase tse di mo lefaufang.

8. Habitat	Die natuurlike plek in die omgewing waarin 'n organisme woon, d.w.s.voed, groei, ontwikkel en voortplant.	8. Habitat	The natural place in the environment where an organism lives, i.e. feeds, grows, develops and procreates.	8. Bonnotlhago	Lefelo la tlhago le le mo tikologong mo go nngang setshedinyenye, sk.mo dijong tsa diphologolo, dimela, e a gola le go tswela go tlhola tse dingwe.
9. Heterotroof	'n Organisme wat nie sy eie voedsel kan sintetiseer nie en dus van ander organismes afhanklik is.	9. Heterotroph	An organism that cannot synthesise its own food and is therefore dependent on other organisms.	9. Heteretorofo	Setshedinyenye se se ka se kgoneng go itirela dijo mme ka jalo se ikaegile ka ditshedinyenye tse dingwe.
10. Ryk	'n Taksonomiese kategorie wat verwante filums saam-groepeer.	10. Kingdom	A taxonomic category that groups related filums together.	10. Lotso	Lephata le le thekesonomiki le le bayang difilamo tse di tsamaelanang ka setlhophha mmogo.
11. Parasitisme	'n Simbiotiese verhouding waarin een spesie bevoordeel word in terme van groei en voortplanting ten koste van die ander spesie.	11. Parasitism	A symbiotic relationship where one species benefits in terms of growth and procreation at the expense of the other species.	11. Motlhampepe	Kgolagano e e dirisanang mo setshedi se le sengwe se boelwang go ya ka kgolo le go tsala ka ka tshenyegelo ya setshedi se sengwe.
12. Saprofiet	'n Organisme wat op dooie organiese materiaal voed.	12. Saprophyte	An organism that feeds on dead organic material.	12. Saprofaete	Setshedinyenye se se phelang ka go ja dilo tsa tse di suleng tsa ditlhoka-khabone.

13. Drywing	Die hoeveelheid arbeid wat in 'n bepaalde tyd verrig word.	13. Power	The amount of work that is done in a specific time.	13. Maatla	Mothamo wa tiro o o dirwang mo nakong e e riling.
14. Potensiële energie	Die hoeveelheid energie wat 'n liggaam a.g.v. sy posisie besit.	14. Potential energy	The amount of energy a body possesses because of its position.	14. Maatlakgonego	Mothamo wa maatla a mmele o nang le ona ka ntlha ya kemo ya ona.
15. Energie-omsetting	Die omskakeling van een vorm van energie na 'n ander vorm.	15. Energy conversion	The conversion of one form of energy to another form.	15. Phetolomaatla	Phetogo ya mofuta o le mongwe wa maatla go ya go o mongwe.
16. Antigeen	'n Vreemde stof, gewoonlik 'n proteïen, wat die imuunstelsel stimuleer om te reageer.	16. Antigen	A foreign substance, usually a protein, that stimulates the immune system to react.	16. Antijene	Sere se se sa itsweng, gantsi e le poroteine, we e rotloetsang masole a mmele go tsiboga.
17. Atoom	Die kleinste deeltjie van 'n element wat die eienskappe van die element vertoon.	17. Atom	The smallest particle of an element that displays the characteristics of the element.	17. Atomo	Karolwana e nnyennyne ya elemente e e botshang dipharologantsho tsa elemente.
18. Sel	Die basiese eenheid van lewe, bestaande uit sitoplasma en organelle en omgeef deur 'n plasmamembraan.	18. Cell	The basic unity of life, consisting of cytoplasm and organelles and enclosed by a plasma membrane.	18. Sele	Yuniti ya motheo ya botshelo, e e nang le saetopolasemo le serwe mme se khurumetswe ka lethla lwa polasemo.
19. Gemeenskap	'n Diverse groep populasies waarbinne daar onderlinge interaksie voorkom.	19. Community	A diverse group of populations where mutual interaction takes place.	19. Setšhaba	Setlhopho sa mefutafuta mo go nang le kutlwano e e rileng.

<p>20. Verbruiker</p>	<p>'n Organisme wat op ander organismes in die voedselketting voed: primêre verbruikers eet plante en sekondêre verbruikers eet diere.</p>	<p>20. Consumer</p>	<p>An organism that feeds on other organisms in the food chain: primary consumers eat plants and secondary consumers eat animals.</p>	<p>20. Moji</p>	<p>Setshedinyenye se se jang ditshedi tse dingwe mo tshwaraganong ya dijo: badirisibagolo ba ja dimela mme badirisi ba bobedi ba ja diphologolo.</p>
------------------------------	--	----------------------------	---	------------------------	--